

SZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K-VÁSÁRHELYT.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyitlár sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld” című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hírlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy apunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.

A szabadelvű kormány egyház-, vagy kulturpolitikájának jogsultságáról.

(Csikvármegye 1893. május 25-iki közgyűlése alkalmából.)

Végül a polgári házasságot illetőleg — a jog állam lényege abban áll, hogy a polgárainak jogviszonyait, azoknak úgy egymásközötti, mint az állam iránti jogait, kötelességeit egyenlő jogelvek szerint szabályozza. Az emberi, sőt a polgári lét egyik legfontosabb jogviszonya pedig a házasság, mert ezen alapul a család; a családon alapul a társadalom, az állam. S mind ennek daczára a házasság létfeltételeit nálunk a mai napig a különböző felekezetek oly különféleképpen és oly eltérőleg állapították meg, hogy mi az egyiknél bontó akadályt képez, az a másiknál csak gátló akadály; míg az egyik felekezet hitelvei szerint az

érvényesen kötött házasságot csak a halál vagy költött ürügyök, álokok bontják föl, a másik valóságos fokozatos árszabás szerint köti és bontja föl a házasságot. A zsidóság pedig — az istenek ezen egykori választott népe —, mely most is a keresztényekkel egy Istent hiszen és imád, — a keresztény vallás felekezetei közötti házasság közös ségéből oly teljesen ki van zárva, mint akár a pogány, vagy a mohamedán.

Mindezek a vallás, az erkölcsiség és a nemzeti összeolvadás igazi érdekeit veszélyeztetve, oly állapotokat hoztak, és hoznak naponta létre e korában, és egy hazának polgárai között, melyek egyfelől a nemzetiségek szétvonását, olykor hazaellenes törekvéseit is támogatni alkalmasak; másfelől teljesen indokolják egy épen oly igaz hazafi, mint jó katolikusnak, Apponyi Albert képviselőnek azon mondását, hogy Magyarország immár az egész világ házassági szemetének lerakódó helye lett. Ezen megdöbbentő állapotokon pedig a felekezetek, az egyházak nem segíthetnek, mint hogy fenállások óta nem segítettek, sőt dacára, hogy mindenik egy- és ugyanazon forrásra és tekintélyre, a krisztusi és apostoli tanra hivatkozik, egyes felekezetek attól hová tovább, annál inkább eltávolodnak.

Mindezek szerint szükséges tehát, hogy az állam saját souverain joghatóságára, hatalmára támaszkodva, egyenlő elvek alapján szabályozza a minden polgárára nézve a házasságot.

Igaz, hogy ezen eljárásában nem tud minden skrupulust megnyugtató, lecsendesíteni, mert sokszor tudatos ferdítéssel sok mindenfélét felhoznak ellene s igyekeznek a könnyen hívőbb tömegekkel elhitetni. A művelt nyugati államok által is elfogadott s üdvösnek tapasztalt polgári házasság, ha az egyháziak lelkiismeretét nem is, a

közpolgári lelkiismeretet mindenestremegnyugtathatja. De kérdem: volt-e valaha és támad-e új intézmény, melylyel szemben kételyek, sőt a legképtelenebb rágalmak ne keletkezzenek? Gondoljunk csak a világot ma átölelő és megnevesítő kereszténység isteni intézményének első idő fokára. Mi minden képtelenséget és utálatosságot rá nem fogtak az akkori népek s főleg azok korifeusai. Ki ne tudná azt, hogy Tacitus, a nagy római történetíró is mily agyafúrt és borzalmas hiedelemmel volt a keresztényekről, midőn olyan formán írt róluk, hogy elvetemültségük miatt mindenki által megvetett szektát képeznek; összejöveteleiken mindenféle feslettségek és utálatosságok összefolynak és ünnepeztetnek; s a kereszténység keletkezésének helyét Judeát a csapás hazájának nevezi stb. S ha most a néhai való jó Tacitus föltámadna s látná, hogy mily átalakulást okozott az általa is gunyolt kereszténység, csakugyan újra meghalna szívegyében, hogy oly badarságot volt képes írni a világot megnevesítő isteni vallásról.

Mi hiszünk, hogy valaha a polgári házassággal is így fogunk lenni. Mert ez semmi-féle érdeket, hitelt, sőt a vallási érületnek, meggyőződésnek még csak árnyalatát sem sérti; hiszen mindenkinek joga és szabadságában áll, hogy az állam által törvényes és jogerős formában létre hozott házasságot saját vallása által is megáldassa, megszenteltesse. Épen úgy, miként a kereszténység első századaiban vala, s midőn t. i. a keresztény házasságok is azon állam törvényei szerint, tehát polgárilag kötettek, mely államnak polgárai voltak a házasságra lépők, de keresztény pap által, az azon időben szokásos egyházi szertartások szerint minden hívő házassága külön is megáldott és megszenteltetett. S a történelem egy példát sem tartott fenn arra

A „Székelyföld” tárczája.

A szinpadon.

(Kép egy fiatal nő életéből.)

Tagadni nem lehet, miszerint nagyatyám háztartása nagyon sivár és élettelen vala. Kedveltebb viszonyok között ő igen jó és tiszteletben álló férfi volt; teljes szívemből szerettem, de mind ez nem akadályozta meg, hogy nála életem egyhangú és örömtelen legyen. A háznál csak politikai újságok voltak láthatók; a regények ki voltak tiltva: szépirodalmi lapok a legnagyobb nem tetszéssel fogadtattak. A könyvvállvány tartalmát csak vallási művek, különböző felekezeti értekezések és egy gyémánt kiadású encyclopaedia képezték. A melodionon csak ájtatos dallamokat játszhattam, hogy a jó öreg elszenderítsem.

Egyik nap New Yorkban lakó nagynénemtől meghívást kapok, hogy mennék el hozzá; mit nagyatyám beleegyezésével képzelhető legnagyobb örömmel ígértem meg. A fővárosba megérkezvén, már színházba is mehettem és nagyon el voltam ragadtatva az első előadáson, mint ez első alkalmammal történni szokott.

Nevettem, sohajtottam, sirtam és természetesen hittem mindenit; elcsodáltam, a színésznőket; a

szereplő férfiakat oly jó és tökéletes lényeknek tartám, mint a milyennek a deszkán látszottak; nagyra becsültem a tisztas öreget hullámzó ezüst szakállával; meguntálm a darabban előforduló gonosztevőt és örültem érdemlett büntetésén. Itt tartózkodásom alatt még ekkor előadáson voltam, de egy sem raga lott el annyira, mint az első.

Vidám, szerencsés korszak volt ez rám nézve. Unokám, Vilmosnak tanúsított figyelme hova tovább örömteljesebben kezdte dobogtatni szívemet, nagynéném pedig azon jólelkű áldott természetek közül vala, kik csak örülni tudnak, ha egész környezetük szerencsés. Midőn hazamenetelem órája elközelgett, azt hittem hogy az éden kapuit zárják be előlem.

Vilmos elkísért a pályaudvarig; megígérte, hogy nem sok ra felkeres és meghátoltan bucsúzik, midőn egyszer a vonat megindult s tőle tovább ragadtott.

Vilmos egy igen kedves, udvarias és jószívű ember volt. Fátyalomat lebocsátám, magam hátra vettem s el kezdék magamról és New Yorkban töltött napjaimról álmodozni.

— Szép napunk van, — szóla melletttem egy hang. Megforlu'tam és megpillantám a beszélőt, egy mahagoni fasziú parókéval ellátott éltet urat, ki felém egész barátságosan mosolygott.

— Valóban szép — tevém hozzá.

— Csak egyedül utazik?

— Csak; különben nem vagyok messze, haza utazom.

Míg e szavakat mondam önkénytelenül felsohajtottam.

— Ugy-e, nem igen örömet meg haza?

— Nem mondhatnám — viszonzám mentegőtödvén; az igaz, hogy a városban tartózkodásom nagyon, felette kellemes volt. Társaságokban voltam, színházba jártam és —

— És otthon egykedvűen és unalmasan telik monda utitársam. — Igen, igen én jól ismerem a falusi életet. Felkelnek ötkor, reggeliznek, rendezik a szobát, tisztítják a főzéleket, tizenkettőkor ebéd, hatkor theázás, este legfeljebb néhány vénasszony fonóba, vagy varróba kerül; kilenczór lefekvés. Ha egy évben valami társulat, vagy mutatványos falura vetődik, mindjárt lebeszélük az embert: nehogy bemenjen, hanem érje be a hirdetésmény elolvasásával és a zenének kívülről hallgatásával. A szerelemnek vége nem egyéb, mint Isten tudja hányadik felekezetet, valamelyik aszkóros papjelöltjével házasságra lépni. Rettenetes élet egy fiatal lányra nézve!

Nevettem. A kép egészen az életből volt véve. Azonban én még nem vagyok férjes — mondam neki.

— Természetes, hisz erre még én igen ifjú,

nézve, hogy ama hitbu'gó korszakban bár egy keresztény pap is akadt volna, — lett legyen az püspök, preszbiter, vagy diakon, — a ki ezen valódi polgári házasságon felényire is úgy megbotránkozott és úgy feljajdult volna, mint mostan a legkisebb káplánka is megcselekszi.

Mert hiszzen éppen az említett történelmi adatnál fogva, egészen a tridenti zsinat koráig, — a polgári házasság még a magyar földön sem tekinthető idegen, meglegházi növénynek, mely a hazai égöv alatt nem tenyészhetik; s nem is a divatos szabadelvűségnek pusztá folyománya ez.

Csak az itten röviden előadottakból is meggyőződhetik bárki is, a ki meggyőződni akar, hogy a szabadelvű kormány által megoldásra kitűzött, s részben törvényjavaslatok alakjában már is feldolgozott külpolitikai kérdések a mai kor politikai, jogi és társadalmi srűkségségei, melyek elől az állam, a törvényhozás többé ki nem térhet, kitérnie nem lehet, nem szabad.

Ugyan azért minden jó hazafi, minden politikai párt csak helyesen cselekszik, ha minden tehetségével, lelke minden erejével, párt különbség nélkül előmozdítani, megkönnyíteni igyekszik a szabadelvű kormányt nehéz, de a szeretett hazára és annak népeire csak üdvös működést s annak minél nagyobb sikeréhez szerencsét kíván.

(Vége.)

ORSZÁGGYÜLÉS.

[Az országgyűlés mindkét háza ülést tartott május 30-án, a melyben több interpelláció megtétele után felolvasták az elnapolásra szóló királyi leiratot.

Wekerle Sándor miniszterelnök: T. ház! Az országgyűlés jelen ülésszakának elnapolására vonatkozó kegyelmes királyi leiratot vagyok bátor benyújtani, kérvén a t. házat, hogy azt felolvastatni, kihirdetni és hasonló czélból a főrendiházhoz átküldeni méltóztassék. (Helyeslés.)

Elnök: A kegyelmes királyi leirat fel fog olvastatni.

Gróf Eszterházy Kálmán jegyző (Olvassa):

Micslő Ferencz József, Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya, hű Magyarországunk és társországi zászlóainak, egyházi és világi főrendinek és képviselőinek, kik az általunk 1892. február hó 18-ára Budapest fő- és szék városunkba összehívott országgyűlésen egybegyűlvék, királyi üdvözlötünket.

Kedvelt hivat! Magyar miniszteriumunk előterjesztésére a jelen országgyűlés üléseit

igen szép és igen szeretetreméltó. Falusi férjes nők rendesen ráppadtak, soványok és egy nagy gallért viselnek, mely tőlbnnyire ferdén áll. Ön tehát színházban volt. Nos, hogy tetszett önnek?

Elbeszéltem a józsi öregnek mindazt, a mit láttam és lelkesült előadásomat azon kíváncsisággal fejeztem be: bárcsak én is színész is lehetnék.

— Ha'ugy, álljon be!

— Nagyatám azt soha sem fogná megengedni.

— Azt egy nagyatyá sem fogná tenni. De mit törődjek az ember a nagyapákkal. Hallja csak kisasszony, magam is színházigazgató vagyok, s ha csakugyan színpadra kívánczik, forduljon hozzám. Itt adom czimemet.

Néjgyére néhány szót irt. A mozdony fűtyentett, a harang megszólal és hangzik az udvarban: Guanberry Bridge. Itthon vagyok.

— Itt ki kell szállnom — mondám — Isten önnel.

Az öreg urnak lebegő zsebkendője volt, mit utoljára láték, a mint a vasut tovább rohogott és én bóröndömmel, skatulyámal az udvaron maradtam.

(Vége következik.)

folyó hó 30-ik napjától folyó évi szeptember hó 25-ik napjáig ez uuel elnapoltnak nyilvánítjuk.

Kihéz egyébiránt királyi kegyelmünkkel állandóan hajlandók maradunk.

Kelt Bécsben, ezernyolczszázkilenczvenharadik évi május hó huszonkilenczedik napján.

Ferencz Józsefs. k.

Wekerle Sándors. k.

Elnök: Az imént kihirdetett legkegyelmesebb leirat szerint üléseink szeptember hó 25-ig el lévén napolva, most más elintézni valónk nincs, mint ennek tudomásul vétele s a megállapodás abban, hogy a legközelebbi ülés szeptember 25-én fog tartatni a továbbiak iránti intézkedés megtétele czéljából. (Helyeslés.)

A kegyelmes kir. kézirat hasonló kihirdetés czéljából a főrendiházhoz átküldetni határozatlik.

A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés 12¹/₂ óra-
kor véget ért.

Ezredéves országos kiállítás.

Az előadó művészet.

Az előadó művészet számára is elkészült az előzetes program-tervezet, mely bizonyára széles körökben érdekel s ép azért annak lényegét a következőkben ismeretjük:

Az előadó művészeti csoport sem szorítkozhatik arra, hogy kizárólag szemléleti téren mozogjon, szükségképp lehetővé kell tehát tenni a kiállításnak halló érzékeinkre való hatását és benyomásait; az előadó művészetet nemcsak képek, könyvek, hangjegyek, emléktárgyak és ereklyékre kell szorítani, de azt, a maga valódiságában, előadásokban is okvetlenül be kell mutatni.

A előadó művészet általán három főcsoportban foglalható össze:

a) szavalo művészet, (drámák, színművek, vigjátékok, boházatok);

b) éneklő művészet, (dalművek, vig dalművek); mely kettő között foglal helyet az énekes népszínmű és operette;

c) zeneművészet (művészek egyes hangszereken, zenekarok, kamarazene stb.)

Természetes; hogy a kiállítást meglátogató nagy közönség az ország fejlettsége, műveltsége és művészete felett véleményét nemcsak a kiállítás zárt területére szorítottakra alapítja, hanem bevonja abba mindazt, mi azon területet övezi, bevonja magát a fő- és szék várost, azt magát a kiállítás kiegészítő részének tekint.

De zeneművészetünk oly állandó bemutatásban nem részesül, mint szavalo és énekművészetünk. Zeneművészetünk méltó és kellő bemutatásáról a kiállítás zárt területén belül kell okvetlenül gondoskodni.

Szükséges azonban, hogy ne csak egy, a kívánalmakat kielégítő és megfelelő hangversenyterem létesíttessék a kiállítás területén, hanem idejekorán gondoskodva legyen egy, a magasabb művészi igényeket is kielégíteni képes zenekar összeállításáról. Alkalmassági lenne a fő- és szék város hatóságánál odahatni, hogy egy fő- és szék városi állandó zenekart már a jelenben szervezzék és állítsanak fel, egyelőre talán idegen elemeknek is szükségképpen bevonásánál olyképp, hogy az a kiállítás időpontjára az idegen elemektől megtisztítva, kizárólag hazai tagokból állva, mint ilyen is zeneművészetünk egy faktorát képezze és azt a kiállítás méltóan képviselje.

Azon nem reményelt esetben, ha a fő- és szék város ily polgári zenekar szervezését és felállítását nem határozná el: nem marad egyéb hátra, mint hogy kizárólag a kiállítás időtartamára ily zenekar a kiállítás igazgatósága által állítsák fel.

A kiállítási területen a hangverseny-terem mindazonáltal olyképp lenne létesítendő, hogy az előadók részére szolgáló terület esetleg színelőadások megtarthatására is alkalmas módon használhatóvá tétethessék.

Szükségeltetnek pedig ez auditorium 1800 — 2000 hallgatóra, lehetőleg a földszinten, (le legfeljebb) csekélyebb számban egy emeleten elhelyezve, — hasonlóan a bayreuthi vagy az 1892. évi bécsi kiállítás színházához — kizárólag ülőhelyekkel uehogy az álló hallgatóság folytonos mozgásával a műélvezetet zavarja. Egy diszpályolyban a legfelsőbb udvar részesítendő volna, de egyéb páholyok mellőzendők. Az auditorium kiegészítő részeiképpen: kellő arányu ruhatarak, frissítőket kiszolgáló helyiségek, kényelmi helyek, közlekedési folyosók és lépcsőzetek szükségességek.

A pódium 150 zenész és 150 énekes, összesen 300 működő egyén kellő és kényelmes elhelyeztetésére létesítendő; amphitheatrális felépítményben, a középrészben — hátul — orgonával. A pódium kiegészítő részét képeznek: a hangjegytár, hangszer elhelyezési és hangoló-terem, működők ruhatará, művész szoba, hivatalos helyiség a vezető részére; pénztárhelyiségek, szolgák és jegyszedők öltözője, világítási szer és kellékek helyisége.

A fentebbiekben vázolt hangversenyterem 2700, illetve 3000 négyzetméter területet igényelne, a mint az 1800 vagy 2000 hallgatóra létesíttetnék.

Mindazonáltal azon esetre, ha a fő- és szék város hatósága a jelenlegi városligeti színekörnek annak idején való megszüntetése és eltávolítása czélzatából a kiállítási területen, az igazgatóság, illetve kiállítási alap esetleges támogatása és hozzájárulásával egy színházépület létesítését határozná el és azt kívánná: ezen színház lehető kihasználása és a kiállítás látogató közönség lehető változatos, de mindazonáltal tanulságos és élvezetes szórakoztathatása czéljából javaslatunk a a következő lenne:

Adassék át a színház havonkiut váltakozva vidéki szintársulatoknak, melyek természetesen versenyre törekednének működésük tartamára a legjobb erőket maguk részére biztosítani.

Ezen színházban tartatnának a színelőadások, zenekari hangversenyek, dalárdák versenyei és ünnepélyei, valamint magasabb műértékű hangversenyek.

Ha színházak építése határozatnák el, akkor a tervezett hangversenyterem természetesen elmaradna; felemlítendőnek tartjuk azonban, hogy a színházra körülbelül 7022 méterrel több térfogat szükségeltetnék.

A csoportbeosztási program szerint a II. jelenkori facsoport: I/II. csoportja az „előadó művészet” felöleli:

1. A színművészetet, színházi berendezést és felszerelést.

2. Zeneművészetet (a hazai zeneművészek termékeit, zeneirodalmat és hangszereket.)

E mellett az I. történelmi facsoport:

3. zene és színművészeti csoportja felöleli egyebek között a) alatt a zeneirodalmi termékeket és b) alatt a zongorákat, fuvó- és vonóhangszereket.

Tekintve, hogy az itt megjelölt hazai termények és készítmények a multban, a századot megelőzőleg alig léteztek, a hazai zeneirodalom fellendülése és hangszerepar fejlődése, illetve alapítása század elejére tehető: felvetjük azon eszmét, hogy nem volna-e czélirányosnak és indokoltnak tekinthető ezen megjelölteknek, habár régibbek is, a mi jelenkori csoportbizottságunkban való feltüntetése, illetve csoportunknak ezen termékek és tárgyakkal való tökéletesítése, annyival is inkább, mivel az a) és b) alattiak elvonatva csoportunktól, annak érdekességét és tökéletességét csonkítanák, ellenben a történelmi facsoportban — csekély és alig jelentékeny számuknál fogva — figyelemreméltó alig nyujthatnának.

Ha ezen felvetett eszme el nem fogadtatik, mindenesetre szükségesnek kell jelezniünk, miszerint méltóztassék a kiállítás igazgatóságának meghatározni azon évszámot, melynél csoportunknak működési köre véget ér, vagyis mely évnél régibb kiállítási tárgy már nem a mi csoportunkba, hanem a történelmi kiállításba volna sorozandó.

Ehhez képest kiállítandók, illetve beküldésre, bejelentésre felhivandók lennének: a hatóságok, muzeumok, műpártoló-, színpártoló-egyesületek, társulatok, színgazdagok, zeneszerzők, zeneművészek, előadó művészek, hangszergyárosok, műszaki- és szakvállalkozók az egyes csoportokban:

A) Színművészet. Már megelőzőleg kifejtve programunkat, e helytt figyelmen kívül hagyandó.

B) Színházi berendezés és felszerelés.

Állandó színházak tervei, látképei, mintái.

Színházi gépészet különleges szerkezetekben, rajzokban vagy mintákban.

Világítási vállalkozók: színházi különleges világítási készülékek, szabályozók stb.

Diszlektfők: mintái, tervei, cachirozott színpadi tárgyak. Színpadi ékszer, fagyverek, jalmezek és azok rajjai.

Színpadi cselra imitált régi butorok.

C) Hazai zeneművészek termékei.

Eredeti operák, balletok, szímfőúák stb. eredeti kéziratai. Régibb és mai kiadócégek kiadományai.

Zeneszerzők arcképei és életleírásai. Hazai, valamint a hazai művészet fejlődésére mint tényező közrehatott művészek, művésznők, zeneszerzők és zeneírók arcképei és életleírásai és ezek, valamint intézetek vagy társulatok kiváló emléktárgyai.

D) Zeneirodalom.

Zene szakoktatási könyvek, zongora iskolák, fuvó-, hegedű-, cimbalom iskolák, a mennyiben a III. csoport 10, nem foglalja ezen termékekkel.

Dalárdák részére irt művek, lehetőleg eredeti kéziratban.

E) Hangszerek.

Orgonák, zongorák, vonó-, fuvó- és ütőhangszerek.

Magánosok által egyes tárgyak, társulatok, intézetek, vállalatok, által azonban csoportos kiállításban is becsajthatók rendelkezésre.

Az elhelyezést illetőleg legmértöbb és legcélirányosabb lenne a kiállítási épületeket a hangversenyteremmel összefüggésben, vagy legalább is annak közvetlen közelében létesíteni.

Különfélék.

— **Színészeti** Csóka Sándor szintársulata ma, vasárnap kezd meg működését „A madarász” cz. operettel. Most itt a jó alkalom, hogy városunk színpártoló közönsége megmutassa azt, hogy régi jó hírnevéhez ma is méltó, s melegen karolja fel tömeges látogatásával a magyar nemzeti színészet szent ügyét, s Csóka Sándor igazgatót és társulatát — melyet bátran merünk az ország szintársulatainak legjobbjai mellé állítani — sietni fog anyagi támogatásával nagy horderejű vállalatában, nemzeti kultúránk fejlesztésében hathatósan segíteni. A kiadott előleges színijelentést alább közöljük:

„Mélyen tisztelt n. é. közönség! Alólirt színgazgató a legmélyebb tisztelettel jelentem Kézdi-Vásárhely város és vidéke közönségének, miszerint jól szervezett dráma-, vígjáték-, népszínmű és opera-operette társulattal és saját zenekarommal előadásaimat Kézdi-Vásárhelyt, az „Unio”-kerti nyári színpad helyiségében, 1893. évi június hó 4-én, vasárnap fogom megkezdeni. Első bemutatott előadásban színe kerül: A madarász, hírneves nagy operette 3 felvonásban. Irták West és Held. Zenéjét szerette Zeller Károly. Miután szerencsém volt már a multban e nemes város minden széptől és jóitól, — nemzeti kultúra érdekében — lelkesedő közönség körében működni, ismerem e művelt közönség kiváló műveltségét és a színművészet szemben jogos igényeit. — Ismerem a színészet iránti hazafias szellemű rokonszenvet. A multban szerencsém voltam a közönség megelégedését kiérdemelni és pártfogó kegyét kinyerni — ennek hálás emléke felbátorít remélni, hogy miként a multban, úgy ez alkalommal is, társulatom működése, annak vezetése által elérendő sikere folytán, becses megelégedésüket és pártfogásukat ki fogjuk érdemelni. Hogy erre érdemessé tegyem magamat, mindent elkövettem és szándékom elkövetni, hogy e művelt lelkes közönség jogos igényeinek megfeleljek. Az ez időnyben színe kerülő újonságok és válogatott jelesebb művek: Thermidor. A Pont Biquet család. Valéri nász. Severó Torelli. Fity-frity. Bolondok háza. Szép Darinka. Spitzer Régi. Feneanyosok. Szellő Judith. Nesze semmi fogd meg jól. A pezsgő. Fra Benutto kapitány. Szultán. Két szerelem. Próbaházasság. A dolovai nábob leánya. Villars dragonyosai. Szegény Jonathán. A madarász. Koldus diák. Királyfogás. Giroflé-Girofla. Varázsfátyol. Szent korona. Kis madam stb. színmű, vígjáték, bohózat és operettek. — Tisztelettel vagyok bátor jelenteni a m. t. közönségnek, miszerint 20 válogatott előadásra a következő bérletárak mellett bérletet nyitok: Páholy 60 frt. Oldalszékek és kőrszék az első két sorban 16 frt. Kőrszék a 3., 4. és 5-ik sorban 12 frt. Zártszék a többi sorban 10 frt. A bérlet kezdetét veszi Szegény Jonathán cz. általánosan szeretett európai hírű 3 felvonásos operettével. A bérlet eszközölésével titkáromat Sz. Kovács Elemért bízom meg, ki személyesen teendő tiszteletét s kit a m. t. közönség kegyébe s szíves pártfogásába bátor vagyok ajánlani. — A magam s társulatom részére a m. t. közönség hazafias pártfogását kérve s magunkat kegyébe ajánlva maradtam a m. t. közönségnek kiváló tisztelettel kész szolgálja Csóka Sándor, a miskolczi színház igazgatója.

— **Szabad-e a szállodai kávéházakban italt mérni?** A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök a következő rendeletet intézte valamennyi m. kir. pénzügyigazgatóságokhoz: A szállodákban és vendéglőkben levő kávéházi (kávémérési) üzletekben az összes italoknak kiszolgáltatására szükséges külön engedély tárgyában kérdés tétetett az iránt, hogy a szállodákban és vendéglőkben az étkezési üzlet mellett gyakorolt kávéházi (kávémérési) üzletekben a szeszes italoknak kiszolgáltatása az étkezési üzletre szóló italmérési engedély alapján gyakorolható e, avagy külön engedély alá tartozik? Erre a kérdésre az 1888. évi XXXV. t. cz. alapján a m. kir. pénzügyminiszter ural egyetértőleg kijelentem, hogy az a vállalkozó, ki egyuttal vendéglős és kávé is, csak akkor foglalkozhatik mind a két üzletben szeszes italoknak kiszolgáltatásával, ha mindegyik üzletére nemcsak az azok természetének megfelelő iparengedélyvel, hanem külön italmérési, illetve kismértékben való elárúsítási engedélyvel is bír. A vendéglői üzletre nyert italmérési engedély tehát nem jogosítja fel az engedélyest egyszersmind arra, hogy a kávéházban (kávémérésben) szeszes italokat kimerhessen, illetve kismértékben elárúsíthasson, habár az üzleti helyiségek ugyanabban az épületben, vagy

épén — mint gyakran előfordul — egymással nyílt ajók által közvetlen összeköttetésben volnaik.

— **Ha. Mint Szegedről** jelentik, az ismert oláh memorandum ügyében Molnár szegedi vizsgálóbíró a kolozsvári sajtóbírósg megkeresésére, ki akarta hallgatni az ott fogva levő Lucaciut. A híres oláh igazgató azonban csak abban az esetben volt hajlandó az egyes kérdésekre válaszolni, ha vallomását oláh nyelven veszik fel a jegyzőkönyvbe. Ily módon a kihallgatás lehetlenné vált, Lucaciut ismét visszakísérték a fogházba.

— **Elopolt vizsgálóati átkák.** A nagyszebeni törvényeszek a napokban elrendelte a vizsgálatot az „oláh nemzeti párt” czégre alatt fennálló egyesület ellen, a melyről kiderült, hogy szoros összeköttetésben van a hírhedt bukaresti oláh ligával és rendszeres aknamunkát folytat a magyar államség ellen. Az ügyben kiküldött Gödri vizsgálóbíró a házmotózas alkalmával erősen kompromitáló iratokat és leveleket talált dr. Ratiu, dr. Barosu és Cosma nevű urak lakásán. Az iratokat lefoglalták, de az oláh igazgatókat az nem alterálja, mert az éjjel betörő hatolt a vizsgálóbíró szobájába és ellopta az iratokat. A tolvaj, a ki bizonyára a nemzetiségi párt vezérébereknek a bérceze, az abiak rostélyvasait kifeszítette s így hatolt a szobába. A nyomozást erősen folytatják s már el is fogták a bírósági szolgának egyik rokonát, Szikora Pávét, a ki a szolgát pár nap óta helyettesíti. Valószínűnek tartják, hogy Szikora maga követte el a betörést.

— **Porul járt sikkasztó.** Luka Julián, a ki a román bankból 60 000 frankot sikkasztott s a ki Verzorován szökési és öngyilkossági kísérletet követett el, újabb szökési kísérletre szánta magát, de porul járt. Luka ugyanis Krajova közelében arra kérte kísérőit, hogy oldják fel a láncokat kezén, mert a bilincs véresre surolta már a csuklóit. Az oláh csendőrök hallgattak szavára. A fogoly azt azzal hálálta meg, hogy egy alkalmas pillanatban felrántotta a vasuti kocsi ablakát s mielőtt megakadályozhatták volna, kiugrott a gyorsan robogó vonatról. A csendőrök Luka keresésére indultak, kit meg is találtak a töltés mellett elterülve, teljesen eszméletlen állapotban. Lukának a karja eltörtött, a feje behasadt s oldalán is súlyos zúzódások vannak. Az orvosok véleménye szerint a sikkasztó aligha marad életben.

— **A leggazdagabb fejedelem.** A minapában elhunyt shaumburg-lippei hercegről beszélnek a következő esetet: Midőn 1863-ban Frankfurtban a fejedelmek kongresszusa ülésezett, Frankfurt városa nagy ünnepséget rendezett, melyre a város előkelőségei is hivatalosak voltak. A német szövetségi fejedelmek a díszterem külön elzárt részében kicsi asztaloknál ültek és élénk társalgásba merültek; egyszerre általános mozgás támadt a felséges és fenséges uraságok közt. A koronás fők fölemelkedtek, hogy egy éppen körükbe lépő, semmit se mutató piczi uracskát üdvözlőjenek: csupán Adolf schaumburg-lippei herceg maradt az összes jelenlevők bámulatára ülve. Erre oda lépett hozzá a hesszeni választófőjedelelem és ezt sugta fülébe:

— De kedves herceg, ön nem fogja ezt az urat üdvözölni? Nem tudja kicsoda ez az ur?

— Nem.

— Hisz ez Rothschild báró!

— Eh mit! Semmi közöm sincs hozzá! Egy fillérrel se tartozom neki!

— **Köbözési tábla gömbölyű fák kiszámítására** erdőbirtokosok, faiparosok és építési vállalkozók részére. (1892. Pécs, kis 8-adrét, 16 lap, ára 30 kr.) Ily című kis könyvecskét kaptunk ma. M nt a cím is mutatja, ezen könyvecske nagy előnyöket nyújt az erdőgazdaság kezelő személyzetének, a táblázatok a legnagyobb pontosággal mutatják ki a gömbölyű fák köbtartalmát, használhatják építési vállalkozók és mindazon iparosok is, a kik faanyagot dolgoznak fel. A könyvhöz egy nagyon czélyszerű használati utasítás és magyarító tábla van csatolva. Kapható Pécsen Engel Lajos könyvkiadónál. Ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

RÖVID HIREK.

Perczeszöllősen a község vizimalma néhány nap előtt leégett. Az épület 16.000 forintra volt biztosítva. — **Török Kanizsán** egy artézi kut furásánál az állvány összedől s egy Pivlicza Jóna nevű napszámot agyonzuzott. — **Debreczenben** Mózes Arnold odaváló lakos boldogtalan szerelem miatt a kutba ölte magát. — **Nicsován** Avramutz Sima oláh pópát, mikor a templomból hazament, két parasztszember, Josszazel Petru és Dinu Lázár úgy megverte, hogy súlyosan sérülten vitték a lakására. — **Elhunyt Mathuzalem.** Magyar-Brettye, hunyadmegyei községben a napokban egy Ráhotá Sámuel nevű ember halt meg száztizennégy éves korában. Az öreg ember, soha sem volt beteg és egy sereg tikunokat hagyott hátra. — **Párbaj.** Ocsódón Petri József gyógyszerész és Molnár Miklós gyógyszerészjelölt között párbaj volt. A párbajra az adott okot, hogy Petri egy érzékeny családi

scenát tettelegességgel fejezett be. Mindkettő fegyvere csütörtököt mondott, mire a párbajt befejeztnek jelentették ki. — **Óriási lakodalom.** Jászberényben a minap Baráth István ottani előkelő polgár Rózika leányát oltárhoz vezette Fridvalszky Rezső. A lakodalomban résztvett kétezer ember Levágtak 2 ökröt, 50 birkát, 175 szárnyas állatot, megittak 25 hektoliter bort. — **Brutális mester.** Székely Károly zilahi asztalos mester inasát, Dobai Zoltánt egy széklábbal, ittas állapotban úgy fejbe ütötte, hogy a koponya csont szétnyílt. Az inast a kórházban ápolják, a mestert a fogházban őrzik.

Piaci árak.

Kézdi-Vásárhelyt, 1893. június 1-án.

Buza (tisztá)	métermázsánként	7 frt 26 kr
" (elegy)	"	7 frt 20 kr
Rozs (tisztá)	"	5 frt 50 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Arpa (tisztá)	"	4 frt 80 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Zab	"	4 frt 38 kr
Török buza	"	5 frt — kr
Kásó (köles)	"	12 frt 20 kr
" (árpa)	"	14 frt — kr
Borsó	"	6 frt — kr
Lencse	"	17 frt 14 kr
Fuszulyka	"	5 frt — kr
Pityóka (legszebb)	"	— frt 80 kr
Marhahús	kilógrammonként	— frt 48 kr
Disznóhús	"	— frt 48 kr
Juh-hús	"	— frt 28 kr
Szalonna	"	— frt 64 kr
Faggyu (nyers)	"	— frt 24 kr

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén

1893. június hó 2-án.

Magyar aranyjáradék 6%	—
Magyar aranyjáradék 4%	115.80
Magy. papírjáradék 5%	120.50
Magyar vasuti kölcsön	102.10
M. keleti vasuti államköt. I. kibocs.	118.—
M. keleti vasuti államköt. II. kibocs.	—
M. keleti vasuti államköt. III.	111.—
Osztrák járadék papírbán	115.50
Osztrák járadék ezüstben	999.—
Osztrák járadék aranyban	110.75
1860. államsorsjegyek	137.51
Osztrák-magyar bank részvény	992.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	139.50
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	280.70
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	34.88
Magyar nyereményssorsjegykölcsön	13.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	12.—
Magyar hitelbank részvény	325.1
Osztrák hitelintézet részvény	140.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	137.50
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	94.75
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	9.64
20 frankos arany	9.64
Német birodalmimárka	55.12
London (2 havi váltókért)	151.49
20 márka arany	11.88

Sz. 550—1893.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbírósg, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kisbirtokosok országos földhitelintézete végrehajtónak kovásznai ügyvéd Kovács Károly, léczfalvi Nagy Albert és Nagy Albertné Miklós Lotti végrehajtást szenvedettek elleni 28 frt 06 kr és 56 frt 28 kr törke követelések s járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék, a kovásznai kir. járásbírósg területén levő, a Léczfalva község határában fekvő, a léczfalvi 337. számú telekjegyzőkönyvben foglalt 427., 428. és 429. hr. sz. a foglalt ingatlanra 125 frt, a léczfalvi 671. sz. tjkvben 1—5 rend sz. 2692., 2725. 3416., 2235. és 1442. hr. sz. a foglalt ingatlanokra és pedig a léczfalvi 671. sz. tjkvben foglalt most fel-említett ingatlanokra együtt, egy tömegben az árverést 750 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi június hó 28-ik napján délelőtti 9 órakor Léczfalva község házálmegtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX.t.-cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A királyi járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Kovácsnán, 1893. évi márczius hó 19-ik napján

Csia Béla,
kir. aljásbíró

A Horgony-Pain-Expeller

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsolés, csusz, köszvény, hátfájdalmak és meghűlések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitűnő hatása által

— a legjobb —

háztészert hírnevét elnyerte. A valódi Horgony Pain-Expeller majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben és így a legolcsóbb

háztészert.

Folyóiratok, körlevelek,
gyászjelentések, falragaszok,
eljegyzési, esketési és táncz-
vigalmi meghívók, névjegyek

és tánczrendek a
legcsinosabb kivitelben
feltűnő olcsó áron.

SZABÓ ALBERT

KÖNYVNYOMDÁJA,
PAPIR ÉS ÍRÓSZER KERESKEDÉSE

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

ZSIGMOND-TÉR, SAJÁT HÁZÁBAN.

Miniszter, irodai
finom, közönséges fehér
és fogalmi papírok.

illatos levélpapírok dobozok-
ban, Khun-féle író tollak, ro-
naltzók, írónok, díszes nótaszek,
levélborítékok.

50%-kal olcsóbb,
mint bárhol!

Nyomatványraktár hivatalok
és magánosok részére.

Kereskedelmi könyvek dus
raktára gyári áron!

A
„SZÉKELYFÖLD”
kiadóhivatala.

Tintatartók dus
választékban, kiváló
minőségű gallus,
alizarin, Katalin, ki-
rály, anthracén, carmin,
kék és fém-tinták, pecsétvia-
szok, ostyák, ru ggyanta
béljegyző-festékek, és hecto-
graph tinták.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

Menetrend.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Medgyes	(ind. érk.)	regg. 10.09	éjjel 12.47
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	regg. 4.2	este 7.43	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-szelben felé)	(érk. ind.)	" 10.31	" 1.03
Botfalva	"	" 4.48	" 8.07	"	(ind. érk.)	" 10.47	" 1.18
Földvár	"	" 5.07	" 8.23	Tövis (vend., elágazás Arad felé (ind.)	" 1.08	" 2.49	este 8.27
Mogyorós	"	" 5.26	" 8.43	Nagy-Enyed	(érk.)	" 1.35	" 4.07
Apáca	"	" 5.42	" 8.57	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	" 2.21	" 4.40	" 8.53
Köpecz	"	" 6.02	" 9.16	"	(ind.)	" 2.31	" 4.52
Ágostonfalva	"	" 6.09	" 9.22	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk.)	" 3.08	" 5.20
Alsó-Rákos	"	" 6.26	" 9.38	"	(ind.)	" 3.18	" 5.26
Honorád	"	" 6.55	" 10.02	Kolozsvár (vendéglő)	(ind.)	este 6.08	regg. 6.52
Kacza	"	" 7.12	" 10.15	"	(érk.)	" 10.44	" 11.51
Bene	"	" 7.32	" 10.36	Nagy-Várad (vendéglő)	(ind.)	" 11.04	d. u. 12.09
Erked	"	" 7.52	" 10.51	"	(érk.)	regg. 6.35	este 8.40
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	"	" 8.23	" 11.16	Budapest	(érk.)	" 11.04	d. u. 12.09
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	" 8.46	" 11.27	"	(érk.)	" 11.04	d. u. 12.09
		" 8.53	" 11.32				regg. 7.25

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó — kézdivásárhelyi vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel 5.00 d. e. 9.38 d. u. 2.33	Brassó	indul reggel 5.46 regg. 8.50 d. u. 3.10
Imecsfalva	" 5.13 " 9.55 " 2.50	Szász-Hermány	" 6.01 " 9.09 " 3.29
Páva-Zabola	" 5.26 " 10.12 " 3.07	Prázsmár	" 6.19 " 9.31 " 3.53
Kovácsna	" 5.46 " 10.34 " 3.39	Kökös	" 6.30 " 9.44 " 4.06
Barátos	" 6.03 " 10.59 " 4.04	Uzon	" 6.41 " 9.57 " 4.23
Nagy-Borosnyó	" 6.15 " 11.17 " 4.19	Kilyén	" 6.53 " 10.12 " 4.38
Eresztvény	" 6.32 " 11.35 " 4.37	Sepsi-Szentgyörgy	" 7.11 " 10.32 " 5.03
Sepsi-Szentgyörgy	" 7.02 d. u. 12.10 " 5.17	Eresztvény	" 7.33 " 11.59 " 5.31
Kilyén	" 7.10 " 12.20 " 5.27	Nagy-Borosnyó	" 7.50 " 11.17 " 5.53
Uzon	" 7.23 " 12.36 " 5.43	Barátos	" 8.11 " 11.41 " 6.22
Kökös	" 7.33 " 12.49 " 5.56	Kovácsna	" 8.31 " 12.08 " 6.40
Prázsmár	" 7.48 " 1.11 " 6.18	Páva-Zabola	" 8.42 " 12.21 " 6.53
Szász-Hermány	" 8.01 " 1.31 " 6.38	Imecsfalva	" 8.54 " 12.36 " 7.08
Brassó	érk. délelőtt 8.18 " 1.49 este 6.56	Kézdi-Vásárhely	érk. reggel 9.08 " 12.54 este 7.26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-V. hely.